

УКРАЇНА

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Н А К А З

від 05 січня 2023 р.

Новгород-Сіверський

№ 6

***Про профілактику
та протидії булінгу
в навчальному закладі
у 2023 році***

На виконання Закону України № 8584 від 18 грудня 2018 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу», відповідно до методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України, з метою виявлення та протидії булінгу серед учасників освітнього процесу, швидкого реагування на такі випадки,

н а к а з у ю:

1. Затвердити Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР (додаток 1).
2. Затвердити План заходів протидії булінгу у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР на 2023 рік (додаток 2).
3. Керівникам груп постійно проводити роз'яснювальну роботу зі студентами та батьками щодо їх відповідальності за дії, які прирівнюються до булінгу.
4. Довести до відома усіх педагогічних працівників про персональну відповідальність за випадки булінгу з їх боку чи спробу втаємничення таких випадків зі сторони студентів чи колег по роботі.
5. Копію цього наказу розмістити на офіційному сайті коледжу.
6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В.о. директора

Тамара НИКИФОРЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок розгляду випадків булінгу (цькування)
у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР

1. Загальні положення

Дане Положення регулює питання порядку розгляду випадків булінгу (цькування) у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР і розроблене на підставі Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» (№2657-1111), Статуту КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР, Правил внутрішнього трудового розпорядку, інших нормативно-правових та інструктивних документів.

1.1. Булінг (цькування) - діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

1.2. Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

- систематичність (повторюваність) діяння;
- наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності);
- дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

2. Повноваження директора коледжу та уповноважених ним осіб щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню):

2.1. **Директор:**

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;

- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та відповідних заходів реагування;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) у закладі освіти.

2.2. Методист:

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування), веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;
- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід, консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії;
- прозорість та інформаційну відкритість шляхом формування та оприлюднення на Веб-сайті, розміщення в інформаційних куточках для батьків здобувачів освіти інформацію та нормативно-правові акти з питань щодо протидії булінгу, план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

2.3. Психолог:

- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування), веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;
- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід - консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

2.4. Педагогічні та інші працівники коледжу:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;
- повідомляють директора про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього

процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

- сприяють директору у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);

- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) у ЗЗСО.

3. Діяльність Комісії з розгляду випадків булінгу (цькування):

3.1. Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР (далі - Комісія) утворюється наказом директора та скликається для прийняття рішення за результатами розслідування про факти булінгу (цькування).

3.2. В своїй діяльності Комісія керується Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про освіту», Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», цим Положенням та іншими нормативно-правовими актами з питань щодо протидії булінгу (цькуванню).

3.3. До складу Комісії можуть входити: директор, заступники директора, педагогічні працівники (у тому числі практичний психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера та інші зацікавлені особи. Адміністрація коледжу має право залучати зовнішніх експертів та юристів до розгляду справи на умовах Закону України «Про захист персональних даних».

3.4. Комісія діє відповідно до Порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) у ЗЗСО, Порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

3.5. Засідання Комісії скликається директором для розгляду та неупередженого з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) відповідно до заяв, що надійшли з цього приводу.

3.6. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), через об'єктивні причини (діагноз здобувача освіти), зумовлені психологічним станом зокрема, а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що директор має повідомити постраждалого.

3.7. Рішення Комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії. Потерпілий чи його(її) представник також можуть звертатися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служб у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).

4. Порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування):

4.1. Учасники освітнього процесу подають заяву директору коледжу про випадок булінгу по відношенню до будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

4.2. Директор розглядає заяву в день її подання та видає рішення про проведення розслідування.

4.3. Проводиться повне та неупереджене розслідування щодо випадків булінгу (цькування) з залученням осіб, від яких отримано інформацію.

4.4. Директор для прийняття рішення за результатами розслідування наказом створює комісію з розгляду випадку булінгу (цькування) та скликає засідання для прийняття рішення за результатами розслідування та виконання відповідних заходів реагування.

4.5. Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

4.6. Потерпілий чи його (її) представник також можуть звернутися відразу до уповноважених підрозділів органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Служби у справах дітей.

5. Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в коледжі та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування):

5.1. У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків Комісії, директором повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування).

5.2. Виконується рішення та рекомендації Комісії.

5.3. Надаються соціальні та психолого-педагогічні послуги здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від боулінгу.

5.4. Директор або уповноважені ним особи відповідно до чинного законодавства та в межах повноважень здійснюють контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування).

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу:

6.1. Здобувачі освіти мають право на:

- якісні освітні послуги;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні коледжу;
- безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-

якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;

- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

6.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку коледжу;

- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

6.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу:

Мають право на:

- захист професійної честі і гідності;

- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

Зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

- виховувати у здобувачів освіти повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;

- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;

- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;

- додержуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку коледжу, виконувати свої посадові обов'язки;
- повідомляти директора про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

6.4. Батьки здобувачів освіти:

Мають право:

- отримувати інформацію про діяльність коледжу, у тому числі - щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування);
- про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;
- подавати директору коледжу заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

Зобов'язані:

- Виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- сприяти директору коледжу у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);
- виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до булінгу.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР (далі - Положення)

затверджується наказом директора і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

7.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про порядок розгляду випадків булінгу (цькування) у КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР.

7.3. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням невиконання обов'язків учасниками освітнього процесу. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний Веб-сайт.

7.4. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів трудового колективу коледжу.

7.5. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом директора.

Додаток 2
до наказу № 6
від 05 січня 2023 року

**План заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу
в КЗ «Новгород-Сіверський фаховий медичний коледж» ЧОР
на 2023 рік**

№ з/п	Заходи	Терміни виконання	Відповідальний
Нормативно-правове та інформаційне забезпечення попередження насильства та булінгу			
1	Підготовка наказу «Про запобігання булінгу (цькування) у навчальному закладі»	Січень	Директор
2	Підготовка наказу «Про порядок дій персоналу при зіткненні з випадками булінгу (цькування) в навчальному закладі»	Січень	Практичний психолог
3	Опрацьовувати нормативно-правові документи щодо профілактики негативних проявів в студентському середовищі	Січень	Адміністрація коледжу, педагогічні працівники
4	Ознайомити студентів, батьків з нормативними документами щодо організації освітнього процесу в закладах освіти	Протягом року	Адміністрація, керівники груп
5	Розміщення та оновлення інформаційних матеріалів щодо профілактики булінгу на сайті коледжу	Постійно	Відповідальний за роботу сайту коледжу
6	Робота консультативного пункту «Скринька довіри»	Постійно	Адміністрація, практичний психолог
7	Співпрацювати з фахівцями у справах дітей, соціальної служби сім'ї, дітей та молоді щодо профілактики роботи з питань попередження булінгу (цькування) та насильства в сім'ї.	Постійно	Адміністрація, Практичний психолог
Робота з викладачами та іншими працівниками навчального закладу			
8	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу (цькування): ☐ педагогічний персонал; ☐ допоміжний персонал; ☐ технічний персонал.	Лютий	Практичний психолог
9	Вивчення психологічного клімату в педагогічному колективі	березень	Практичний психолог
10	Психологічні та соціально-психологічні дослідження за запитами адміністрації, педагогів, працівників	За запитом	Практичний психолог
11	Індивідуальні консультації з питань вирішення конфліктних ситуацій, створення безпечного середовища у закладі освіти	Протягом року	Адміністрація, Практичний психолог
12	Тренінг «Булінг: причини, наслідки. Як попередити»	Жовтень	Практичний психолог

13	Надання методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки булінгу педагогічних працівників коледжу	Протягом року	Адміністрація
14	Сприяння проходженню педагогічними працівниками спецкурсів, курсів з питань протидії булінгу (цькування)	Протягом року	Адміністрація
15	Інструктивні наради з питань профілактики булінгу (цькування) з допоміжним та технічним персоналом.	Лютий	Директор, Практичний психолог
16	Співбесіда з керівниками груп за результатами діагностики колективу	Лютий	Практичний психолог
Робота зі студентами			
17	Проведення тренінгів для першокурсників з розвитку навичок спілкування та мирного вирішення конфліктів	Впродовж навчального року	Практичний психолог
18	Тренінгове заняття «Профілактика булінгу в студентському середовищі»	Лютий	Практичний психолог
19	Години спілкування на тему «Кібербулінг»	Березень	Керівники груп
20	Бесіда-тренінг «Віртуальний терор: тролінг і кібербулінг»	Квітень	Практичний психолог
21	Перегляд відео презентації «Кібербулінг або агресія в інтернеті. Способи розпізнання і захист дитини»	Квітень-Травень	Керівники груп
22	Перегляд відеороликів «Нік Вуйчич про булінг», «Зупиніться!!! Моя історія про Булінг і Кібербулінг»	Травень-Червень	Керівники груп
23	Провести Всеукраїнський тиждень з протидії булінгу	Вересень	Студентське самоврядування, Керівники груп
24	День відкритих дверей у практичного психолога	Впродовж навчального року	Практичний психолог
25	Провести години психолога: «Протидія булінгу в студентському середовищі» «Булінг - насильство чи жарт?»	Лютий	Практичний психолог
Робота з батьками			
26	Підготовка пам'ятки для батьків першокурсників про порядок реагування та способи повідомлення про випадки булінгу (цькування) щодо дітей, заходи захисту та надання допомоги дітям	Березень	Практичний психолог
27	Проведення консультацій практичного психолога з питань взаємин батьків з дітьми	Впродовж навчального року	Практичний психолог, Керівники груп
28	Консультавання батьків щодо захисту прав та інтересів дітей	Впродовж навчального року	Соціальний педагог

Моніторинг освітнього середовища навчального закладу

29	Самооцінка коледжу за показниками безпеки, комфортності, інклюзивності	2 рази на рік	Адміністрація, колектив навчального закладу
30	Анонімне анкетування студентів про випадки булінгу (цькування) у коледжі	Березень	Практичний психолог
31	Діагностика стосунків у навчальному закладі. Анкетування студентів та викладачів.	Квітень	Практичний психолог, Соціальний педагог
32	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в коледжі	Щомісяця	Практичний психолог
33	Підготовка звіту про виконання плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в навчальному закладі	Червень	Практичний психолог